

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Основне академске студије историје уметности
Назив предмета: Архитектура средњовековне Србије
Наставник/наставници: др Иван Стевовић, редовни професор; др Олга Шпехар, ванредни професор
Статус предмета: обавезни предмет
Број ЕСПБ: 4
Услов: Студент мора да испуни услове прописане Статутом Филозофског факултета.
<p>Циљ предмета</p> <p>СТИЦАЊЕ основних и ширих знања о општим токовима и посебним обележјима историје архитектуре на тлу српских земаља односно средњовековне Србије у раздобљу од 8-9. до почетка 16. столећа. Компаративно проучавање архитектуре и писаних и материјалних историјских извора значајних за њена својства. Разматрање обележја особености архитектуре средњовековне Србије с обзиром на географски положај и културну интеракцију са другим, суседним или удаљенијим срединама. Место архитектуре средњовековне Србије у оквирима европске визуелне културе.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Способност примене продубљених знања о градитељском стварању као посебно важном обележју националног културног идентитета у оквирима европских токова средњовековне уметности односно визуелне културе. Разумевање и тумачење најважнијих феномена средњовековне архитектуре на тлу оновремене Србије. Самостално препознавање општих и посебних својстава и истраживачких проблема градитељских дела изучаване епохе, као и њихово сагледавање у ширем културноисторијско-географском оквиру.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Теоријски део наставе подразумева хронолошко и феноменолошко излагање токова архитектуре средњовековне Србије, уз истицање њених најзначајнијих заједничких и посебних својстава у оквирима појединих краћих временских периода. Посебно пажња усредсређује се на наглашавање појава сродних онима које се јављају у истовременој архитектури на простору Византије и земаља Централне односно Западне Европе.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практична настава опредељена је ка интерактивном раду са студентима, уз одговарајућу визуелну подршку и различите видове њихове претходне припреме у договору са наставницима. Такође, предвиђено је и извођење праксе којом се студенти упућују у неопходне истраживачке поступке односно рад на терену, у складу са могућностима примереним њиховом професионалном узрасту. Овај вид наставе током претходних акредитационих циклуса, давао је изузетно корисне резултате у њиховом оспособљавању за теренски, постепено све самосталнији рад.</p>
<p>Литература</p> <p>Обавезна литература:</p> <p>В. Ј. Ђурић – Г. Бабић-Ђорђевић, <i>Српска уметност у средњем веку I-II</i>, Београд 1997 (I: 5-35, 50-95, 123-166; II: 5-21, 128-142).</p> <p>В. Кораћ – М. Шупут, <i>Архитектура византијског света</i>, Београд 1998, 235-246, 254-265, 276-284, 328-354, 357-371.</p> <p>В. Кораћ, <i>Између Византије и Запада. Одабране студије о архитектури</i>, Београд 1987, 21-32, 33-48, 99-108, 131-144, 145-156, 174-185, 203-213.</p> <p>И. Стевовић, <i>Каленић. Богородичина црква у архитектури позновизантијског света</i>, Београд 2006.</p> <p>Додатна препоручена литература:</p> <p>А. Дероко, <i>Монументална и декоративна архитектура у средњовековној Србији</i>, Београд 1962.</p> <p>М. Чанак-Медић – Ђ. Бошковић, <i>Архитектура Немањиног доба 1</i>, Београд 1986.</p> <p>М. Чанак-Медић, <i>Архитектура Немањиног доба 2</i>, Београд 1989.</p> <p>М. Чанак-Медић – О. Кандић, <i>Архитектура прве половине 13. века 1</i>, Београд 1995.</p> <p>М. Чанак-Медић, <i>Архитектура прве половине 13. века 2</i>, Београд 1995.</p> <p>М. Чанак-Медић, <i>Катедра Светог Трипуна у Котору</i>, Котор 2010.</p>

В. Кораћ, *Градитељска школа Поморја*, Београд 1963.

С. Ћирковић- В. Кораћ - Г. Бабић, *Студеница*, Београд 1986.

М.Чанак-Медић – Д. Поповић - Д. Војводић, *Манастир Жича*, Београд 2014.

О.Кандић-С.Поповић-Р.Зарић, *Манастир Милешева*, Београд 1995.

В. Ј. Ђурић, *Сопоћани*, Београд 1991.

О. Кандић, *Манастир Сопоћани*, Београд 2016.

О. Кандић, *Манастир Градац*, Београд 2005.

М. Чанак-Медић, *Свети Ахилије у Ариљу. Историја, архитектура*, Београд 2002.

Манастир Хиландар (ур. Г. Суботић), Београд 1998.

Г. Бабић, *Краљева црква у Студеници*, Београд 1987.

С. Ћурчић, *Грачаница. Историја и архитектура*, Београд 2001.

М. Шупут, *Манастир Бањска*, Београд 2003.

М.Чанак-Медић – Б. Тодић, *Манастир Дечани*, Београд 2008.

С. Ћирковић – В. Кораћ - В. Ј. Ђурић, *Пећка патријаршија*, Београд 1991.

С. М. Ненадовић, *Душанов маузолеј црква Светих Арханђела код Призрена*, Београд 1967.

В. Кораћ, *Споменици монументалне српске архитектуре 14. века у Повардарју*, Београд 2003.

В. Ристић, *Лазарица и крушевачки град*, Београд 1989.

С. Ђурић, *Љубостиња*, Београд 1985.

Г. Симић – Д. Тодоровић – М.Брмболић – Р.Зарић, *Манастир Ресава*, Београд 2007.

Н. Катанић, *Декоративна камена пластика Моравске школе*, Београд 1988.

М.Шупут, *Српска архитектура у доба турске власти 1459-1690*, Београд 1984.

S. Ćurčić, *Architecture on the Balkans*, Yale University Press 2010.

С. Поповић, *Крст у кругу. Архитектура манастира у средњовековној Србији*, Београд 1994.

Д. Поповић-Б. Тодић-Д. Војводић, *Дечанска пустиња. Скитови и келије манастира Дечана*, Београд 2011.

Д. Поповић, *Српски владарски гроб у средњем веку*, Београд 1991.

Д. Поповић, *Под окриљем светости. Култ светих владара и реликвија у средњовековној Србији*, Београд 2006.

Д. Поповић, *Ризница спасења. Култ реликвија и српских светих у средњовековној Србији*, Београд 2018.

Д. Поповић - Д. Војводић (ур.), *Сакрална уметност српских земаља у средњем веку 2*, Београд 2016.

Ј. Ердељан, *Изабрана места. Конструисање Нових Јерусалима код православних Словена*, Београд 2013.

М. Марковић, *Прво путовање светог Саве у Палестину и његов значај за српску уметност*, Београд 2009.

С. Марјановић-Душанић, *Свети краљ. Култ Стефана Дечанског*, Београд 2007.

С. Радојчић, *Узори и дела старих српских уметника*, Београд 1975.

И. М. Ђорђевић, *Студије српске средњовековне уметности*, Београд 2008.

М. Поповић, *Тврђава Рас*, Београд 1999.

М. Поповић, *Београдска тврђава*, Београд 2006.

М. Поповић, *Смедеревски град*, Београд 2013.

Историја српског народа 1-2, Београд 1984.

Р. Михаљчић, *Крај српског царства*, Београд 1989.

Д. Оболенски, *Византијски комонвелт*, Београд 1991.

Р. Михаљчић, *Кнез Лазар Хребељановић. Историја, култ, предање*, Београд 2001.

Ј. Калић, *Срби у позном средњем веку*, Београд 1994.

С. Ћирковић, *Срби у средњем веку*, Београд 1995.

Ј. Калић, *Европа и Срби. Средњи век*, Београд 2006.

С. Марјановић-Душанић, *Владарска идеологија Немањића. Дипломатичка студија*, Београд 1997.

М. Благојевић, *Српска државност у средњем веку*, Београд 2011.

С. Марјановић-Душанић - Д. Поповић (ур.), *Приватни живот у српским земљама у средњем веку*, Београд 2006.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2x15	Практична настава: 2x15	
Методe извођења наставе			
Настава се изводи током трећег семестра основних студија на предавањима и вежбама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	20
колоквијум-и	60	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			